

СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ

Коваленко В. В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри банківської справи, Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна

e-mail: kovalenko-6868@ukr.net

ORCID: 0000-0003-2783-186X

Гайдукович Д.С., кандидат економічних наук, доцент, незалежний дослідник, Каліфорнія, Лос-Анджелес, США

e-mail: gaidukovych@gmail.com

ORCID: 0000-0003-1238-3734

Анотація. Стаття присвячена дослідженню ключових питань розвитку ринку цінних паперів в Україні. Метою статті є дослідження основних тенденцій функціонування ринку цінних паперів України та формулювання напрямів його розвитку. Під час проведення наукового дослідження використано методи аналізу, синтезу, узагальнення, розрахунково-аналітичний, графічний, а також застосовано системний підхід. На підставі проведеного дослідження встановлено, що ключовою парадигмою розвитку ринку цінних паперів в Україні є доведення нормативно-правової бази функціонування ринку до вимог та стандартів Європейського Союзу. Проведений аналіз активності учасників на ринку цінних паперів засвідчив наявність чинників, які негативно впливають на його розвиток. Практично обґрунтовано, що розвиток вітчизняного ринку цінних паперів у повній мірі залежить від створеної системи його регулювання та місії регуляторів на ньому. Перспективи подальших наукових досліджень мають бути спрямовані на вирішення питань інвестиційної привабливості ринку та врахування сучасних факторів ризику, які пов'язані зі зміною вектору корпоративного управління суб'єктами економічної діяльності.

Ключові слова: ринок цінних паперів, фінансові інструменти, регулятори, чинники кризи, учасники ринку, стейкхолдери.

MODERN DETERMINANTS OF THE DEVELOPMENT OF THE SECURITIES MARKET IN UKRAINE

Kovalenko V. Victoria, D. Sc. (Economics), Professor, Professor, Department of Banking, Odesa National University of Economics, Odesa, Ukraine

e-mail: kovalenko-6868@ukr.net

ORCID: 0000-0003-2783-186X

Gaidukovych S. Dmytro, Ph.D. (Econ), Associate Professor, Independent Researcher, California, Los-Angeles, USA

e-mail: gaidukovych@gmail.com

ORCID: 0000-0003-1238-3734

Abstract. The article is dedicated to the study of key issues related to the development of the securities market in Ukraine. The securities market is one of the key components of the financial market, ensuring the processes of mobilization, allocation, and direction of resources for the development of the national economy. Today, the global securities market has reached a level where differences between national markets are almost non-existent, and territorial boundaries have disappeared, requiring the formation of an organized and interconnected global market. The successful resolution of challenges related to accelerating economic growth and restoring the national economy in the post-war period, which is particularly relevant in the current conditions of financial instability, as well as increasing investments, largely depends on the effective functioning of the financial market, particularly its segment—the securities market. The purpose of the article is to examine the main trends in the functioning of Ukraine's securities market and to outline directions for its development. The research employs methods of analysis, synthesis, generalization, computational-analytical, graphical methods, and a systematic approach. Based on the conducted study, it has been established that the key paradigm for the development of Ukraine's securities market is aligning the regulatory and legal framework with the requirements and standards of the European Union. The analysis of market participants' activity has revealed the presence of factors negatively affecting its development. It has been practically substantiated that the development of the domestic securities market fully depends on the regulatory system established and the role of regulators within it. Future research prospects should focus on addressing issues related to the investment attractiveness of the market and considering modern risk factors associated with shifts in corporate governance vectors of economic entities. Additionally, emphasis should be placed on supporting the development of the fintech sector—digital platforms for securities trading, the use of blockchain to enhance transaction transparency and protect investors' rights. The implementation of ESG investments should also be given due attention.

Keywords: securities market, financial instruments, regulators, crisis factors, market participants.

JEL Classification: E220; G110; G230

Постановка проблеми. Ринок цінних паперів є одним із ключових складників фінансового ринку, що забезпечує процеси мобілізації, алокації та спрямування ресурсів у розвиток національної економіки.

Нині глобальний ринок цінних паперів досяг того рівня, коли відмінності між національними ринками майже відсутні та зникли територіальні межі, що вимагає формування організованого та пов'язаного глобального ринку.

Успішне виконання завдань підвищення темпів економічного зростання та відновлення національної економіки у післявоєнний період, що особливо актуально у сучасних умовах фінансової нестабільності, а також забезпечення збільшення інвестицій багато в чому залежить від ефективної роботи фінансового ринку, зокрема такого його сегменту, як ринок цінних паперів [1, с. 172]. Ефективно функціонуючий ринок цінних паперів дає змогу мобілізувати ринковими методами вільні грошові кошти домогосподарств та нефінансових корпорацій, спрямувати їх у найбільш конкурентоспроможні та стратегічно важливі галузі, реалізуючи цим низку важливих соціально-економічних програм.

Відповідно до розробленої Національним банком України Стратегії «Фінансова фортеця України», у розділі «Фінансова система працює на відновлення країни та інтегрується до ЄС» йдеться про «...підвищення ефективності роботи центральних елементів інфраструктури та створення умов для залучення національних та іноземних інвесторів» [2].

Водночас для більшості суб'єктів економічної діяльності ринок цінних паперів дає можливість вирішити проблему щодо забезпечення достатності власної ресурсної бази. Тому в умовах посилення впливу геополітичних шоків та чинників воєнно-конфліктної ситуації на розвиток фінансового ринку України набуває актуальності питання щодо виявлення та запровадження стратегічних змін ринку цінних паперів та ринку капіталів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці розвитку ринку цінних паперів присвячено наукові праці багатьох вчених та практиків. Серед них наукові здобутки з цього питання М. Савченко та співавторів [3] та С. Кушнеренка [4], які охарактеризували український ринок цінних паперів та запропонували заходи для реалізації стратегії України до його інтеграції до Європейського Союзу.

Заслужують на увагу наукові здобутки таких авторів, як Т. Бороденко [5], Н. Татарин та Д. Половко [6], З. Мацук [7], В. Харабара та співавтори [8], А. Бабенко [9], які визначили стратегічні вектори розвитку вітчизняного ринку цінних паперів з урахуванням сучасних чинників, що стримують цей процес. Щодо проблем регулювання та безпечного розвитку ринку цінних паперів, то, на наш погляд, слід взяти до уваги наукові праці С. Черкасової [10], М. Головача [11], О. Копилук [12], О. Воронкової [13] та багатьох інших.

Відокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний науковий доробок, в якому представлено різноманітність і неоднозначність теоретичних та методичних підходів до розвитку вітчизняного ринку цінних паперів, проблематика функціонування ринку цінних паперів, особливо під час воєнного стану в Україні, залишається невирішеною, і насамперед це викликано недовірою з боку реальних інвесторів, які потенційно можуть здійснювати операції на фондовому ринку.

Метою статті є дослідження основних тенденцій функціонування ринку цінних паперів України та формулювання напрямів його розвитку.

Основний матеріал. Еволюційний шлях становлення ринку цінних паперів в Україні розпочався у 1991 р. з прийняттям Закону України «Про цінні папери і фондову біржу» (пізніше поновлено Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок») [1, с. 173]. У цей період в Україні на законодавчому рівні затверджено механізм функціонування ринку цінних паперів, а також визначено професійних учасників, які приймають активну участь у створенні фінансового сектору національної економіки.

Найбільш важливим кроком щодо визначення правових засад здійснення державного регулювання ринку цінних паперів було створення у 1995 р. Державної комісії із цінних паперів та фондового ринку відповідно до Указу Президента України (нині – це Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР)). На той час, у Законі України «Про державне регулювання ринку цінних паперів» визначено завдання Державної комісії із цінних паперів та фондового ринку (нині НКЦПФР), її функції, повноваження, права, відповідальність та відносини з іншими державними органами з питань регулювання та контролю на ринку цінних паперів. Сучасний етап правового регулювання функціонування ринку цінних паперів супроводжується прийняттям новітніх законотворчих документів, які доведені до європейських стандартів організації діяльності фінансових посередників на фондовому ринку, а саме: прийняття Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» [14] та Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [15].

За роки існування вітчизняного ринку цінних паперів відбувається адаптація законодавчої бази до європейських стандартів проведення операцій на ринку цінних паперів. За цих

обставин слід виокремити основні проблеми такої адаптації, зокрема до яких, відповідно до висновків дослідження С. Кушнеренко (з якими ми згодні), належать:

По-перше, це відсутність стійкої інтегрованості ринку цінних паперів у фінансову систему України.

По-друге, вітчизняний ринок цінних паперів має низьку капіталізацію для вирішення стратегічних питань у соціально-економічних та фінансових процесах у країні та регіоні.

По-третє, ринок цінних паперів в Україні є недостатньо відкритим та прозорим для стейкхолдерів.

По-четверте, на ринку цінних паперів представлена надто вузька їхня видова лінійка – для потенційного інвестора такий стан є непривабливим через обмеженість вибору інвестиційних інструментів [4, с. 86].

Важливо, що автор цього наукового доробку виокремив групи ключових стейкхолдерів на ринку цінних паперів (табл. 1).

Таблиця 1

Групи ключових стейкхолдерів на ринку цінних паперів

Стейкхолдери	Характеристика
Емітенти	Фінансові та нефінансові корпорації, які емітують цінні папери, переважно являють собою споживачів ресурсу на ринку цінних паперів
Посередники	Компанії на ринку цінних паперів, що спеціалізуються на супроводженні емісії та подальших торгів, інших транзакцій, фактично являють собою професіональних радників з транзакцій з цінними паперами
Інвестори	Економічні агенти (домогосподарства, компанії, інституційні інвестори (пенсійні фонди, страхові компанії, інші), що інвестують на фондовому ринку з цілями заощадження та/або отримання інвестиційного доходу; фактично являють собою провайдерів ресурсу на фондовому ринку
Інфраструктура ринку	Компанії на ринку цінних паперів, що забезпечують безперебійність транзакцій і функціонування ринку; блок переважно представлений депозитаріями, кліринговими компаніями, організаторами торгів, інформаційно-аналітичними та рейтинговими агенціями
Регулятори	Державні та недержавні (саморегульовані) органи, що регулюють роботу ринку цінних паперів з метою забезпечення прозорості роботи та дотримання встановлених правил

Джерело: складено авторами за матеріалами [4, с. 87; 14; 15]

У 2021 році було вдосконалено нормативно-правову базу щодо функціонування ринку цінних паперів в Україні, яка була доведена до відповідності вимогам Європейського Союзу. Було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» [16].

Слід зазначити, що розвиток ринку цінних паперів залежить від впливу екзогенних та ендогенних чинників. Т. Бороденко до найбільш суттєвих викликів для вітчизняного ринку цінних паперів віднесла пандемію COVID-19 та повномасштабне військове вторгнення РФ в Україну [5, с. 92]. Проте слід також виокремити чинники, які є визначальними для вітчизняного ринку цінних паперів (рис. 1).

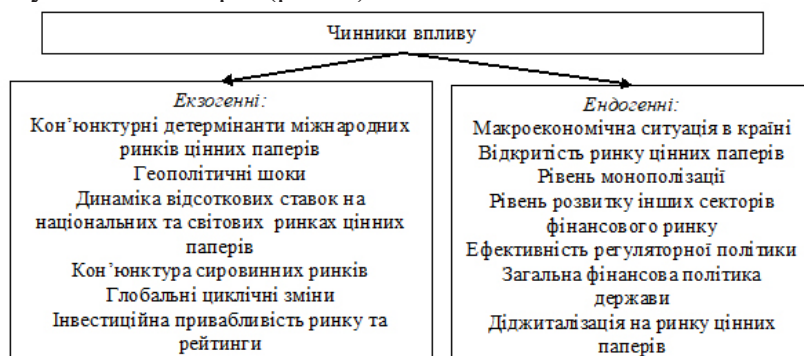

Рис. 1. Екзогенні та ендогенні чинники, які впливають на вітчизняний ринок цінних паперів

Джерело: систематизовано авторами

Якщо говорити про вітчизняний ринок цінних паперів, то, звісно, його розвиток залежить від загальнодержавних тенденцій розвитку фінансової системи загалом та фінансового ринку зокрема. Еволюційний розвиток фінансового ринку супроводжується певними позитивними та негативними тенденціями, які прямо пропорційно впливають на ринок цінних паперів. Ми погоджуємося з думкою Н. Татарина та Д. Половко щодо етапів становлення та розвитку фінансового ринку України [6], а саме:

Перший етап (2014–2016 рр.) – банківська, валютна та політична кризи, глибока економічна стагнація. Наслідки: падіння реального сектору економіки, макроекономічна нестабільність, девальвація гривні та банкрутство банків.

Другий етап (2017–2019 рр.) – період активних реформ та змін у регуляторній політиці, спрямованих на забезпечення макрофінансової стабільності. Результат: подолання системних ризиків та створення конкурентоспроможного середовища відповідно до європейських стандартів; підвищення рівня регуляторної спроможності й захист прав споживачів та інвесторів.

Третій етап (2020–2025 рр.) – спрямованість на задоволення потреб кінцевих споживачів фінансових послуг на засадах клієнтоорієнтованості. Результат: створення нових каналів взаємодії на фінансовому ринку з метою надання актуальних сервісів та продуктів для споживачів [6, с. 81].

Отже, можемо стверджувати, що всі зміни на ринку цінних паперів залежать від трендових тенденцій розвитку самого ринку фінансових послуг.

Можна погодитися з висновками, зробленими В. Левченком, що за світовими та вітчизняними підходами можна виокремити три базові сфери фінансового ринку та відповідні структури їх регулювання і нагляду – це банківський сектор, діяльність щодо операцій із цінними паперами та діяльність небанківських фінансових установ [17, с. 86]. Тому нині все ж таки існує проблематика щодо розмежування повноважень та охоплення певних напрямів регулювання з боку НБУ та НКЦПФР. Водночас слід констатувати факт відсутності єдиних підходів до регулювання ринку цінних паперів.

На думку авторів статті, регулювання ринку цінних паперів необхідно розглядати з використанням системного та об'єктно-суб'єктного підходів як сукупність взаємопов'язаних елементів щодо мобілізації фінансових ресурсів та розміщення цінних паперів на ринку на засадах ефективності, справедливості, мінімізації системного ризику, захисту інтересів інвесторів (рис. 2). Розглянемо детальніше підсистеми процесу регулювання ринку цінних паперів.

Організаційно-структурна підсистема відображає організаційні засади функціонування, виконання повноважень та здійснення регуляторної політики розвитку ринку цінних паперів. У межах цієї підсистеми регулятор має повноваження, націлені на забезпечення режиму законності у діяльності суб'єктів ринку цінних паперів.

Компетентна підсистема містить повноваження, які стосуються: особливостей обігу цінних паперів, зокрема встановлення вимог до емісії та обігу цінних паперів, проспекту емісії, його затвердження, реєстрації випуску, рішення про емісію, звіту щодо результатів емісії та порядку скасування реєстрації випуску; визначення особливостей розміщення, публічної пропозиції та обігу цінних паперів іноземним інвесторів; регламентації вимог до деривативних контрактів, які укладаються на організованому ринку, їх реєстрації.

Адміністративна підсистема регламентує порядок надання адміністративних послуг НКЦПФР. Вони визначені «Порядком надання адміністративних послуг Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку» [18].

Контрольна підсистема відіграє у системі регулювання важливу роль, оскільки забезпечує процес відслідковування за дотриманням процедур захисту прав інвесторів, контролю за діяльністю учасників ринку цінних паперів щодо ціноутворення, рейтингових агентств тощо.

Якщо проаналізувати сучасний стан розвитку ринку цінних паперів в Україні, то слід зазначити, що у 2024 році загальний обсяг випусків емісійних цінних паперів, зареєстрованих НКЦПФР становив 411,82 млрд. грн. (17,50 млн. дол. США). Загальний обсяг випусків емісійних цінних паперів, номінованих у гривні, зареєстрованих у 2024 році, порівнюючи з аналогічним періодом 2023 року, збільшився на 335,75 млрд. грн. НКЦПФР зареєстровано 60 випусків акцій на суму 364,56 млрд. грн. Порівнюючи з 2023 роком, обсяг зареєстрованих випусків акцій у 2024 році збільшився на 355,41 млрд. грн. (Рис. 3).

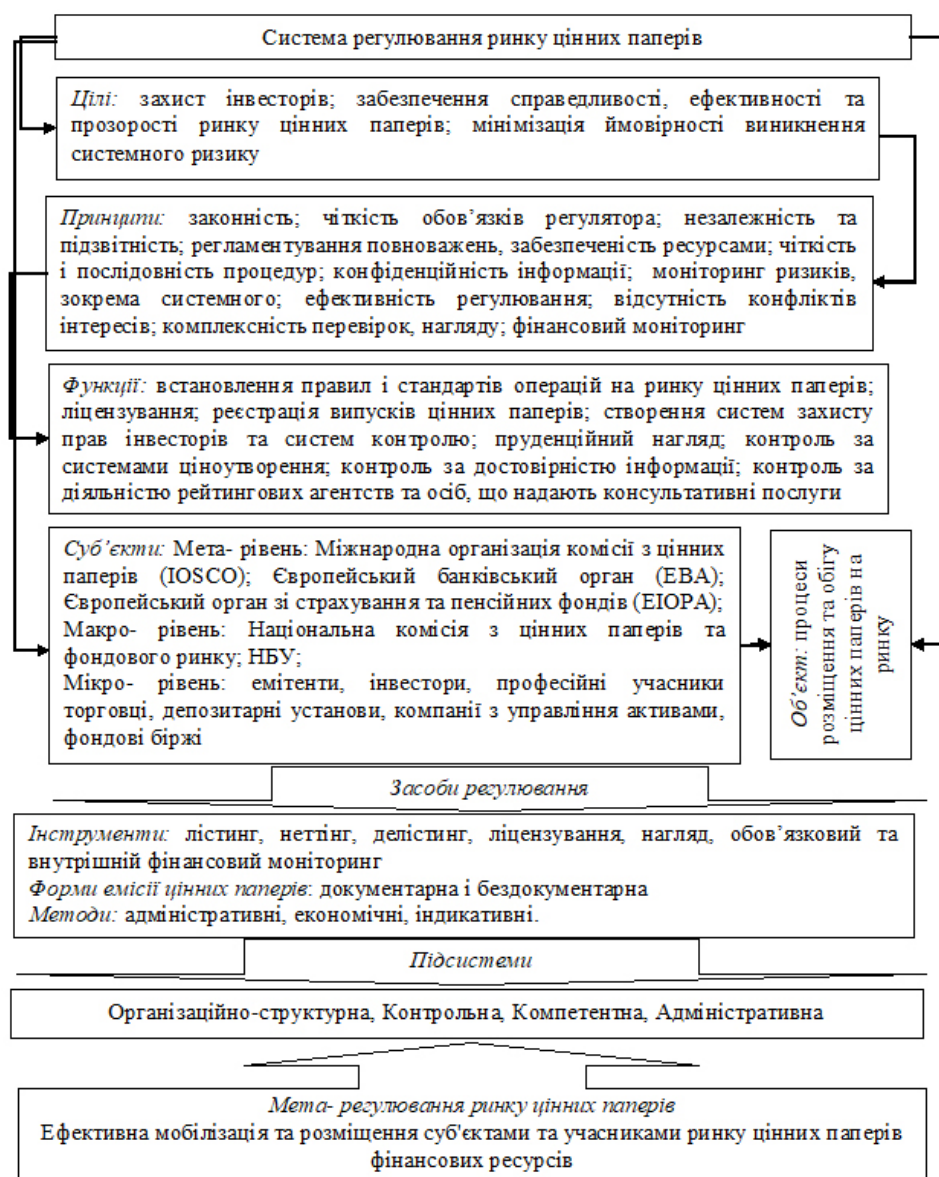

Рис. 2. Модель регулювання ринку цінних паперів з використанням системного підходу

Джерело: побудовано авторами за матеріалами [7; 8, с. 196; 12, с. 75-76]

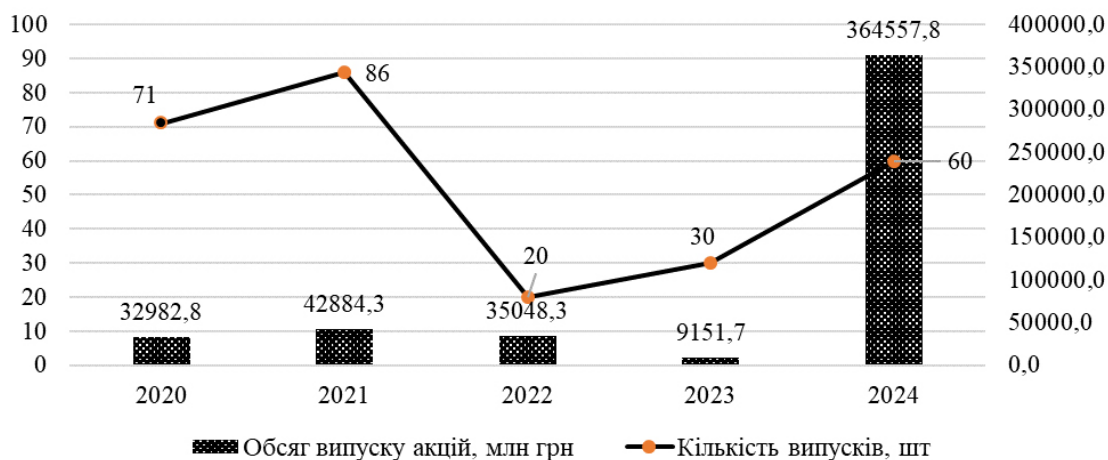

Рис. 3. Динаміка обсягу та кількості випусків акцій, НКЦПФР за період 2020-2024 рр.

Джерело: побудовано авторами з використанням матеріалу [19]

Слід констатувати той факт, що період 2022-2023 рр. був найбільш кризовим для емісії акцій, що, зрозуміло, пов'язано з воєнним станом в Україні, особливо це прослідковується у 2022 році, коли учасники ринку цінних паперів втратили можливість повноцінної присутності на ринку.

У 2024 р. НКЦПФР зареєстровано 38 випусків корпоративних облігацій на суму 5,08 млрд. грн. (17,5 млн. дол. США) (таблиця 2).

Таблиця 2

Динаміка обсягу та кількості випусків корпоративних облігацій за період 2020-2024 рр.

Період	Обсяг випуску корпоративних облігацій, млн. грн.				Обсяг випуску корпоративних облігацій у млн. доларів США	Кількість випусків, шт
	Загальний обсяг зареєстрованих випусків	Підприємства (крім банків та страхових компаній)	Банки	Страхові компанії		
2020	32949,00	32749,00	200,00	0	32949,00	96
2021	9979,08	9779,08	200,00	0	9979,08	113
2022	2026,45	2026,45	0	0	-	39
2023	13045,0	13045,0	0	0	-	24
2024	5075,00	4875,00	200,00	0	17,50	38
Ланцюгові темпи зміни, %						
2021	30,29	29,86	100,00	0	30,29	117,71
2022	20,31	20,72	0	0	-	34,51
2023	643,74	643,74	0	0	-	61,54
2024	38,90	37,37	0	0	-	158,33

Джерело: розраховано авторами з використанням матеріалу [19]

Обсяг випусків інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів, зареєстрованих НКЦПФР у 2024 р., становив 13,19 млрд. грн., у порівнянні з аналогічним періодом 2023 р. та зменшився на 16,92 млрд. грн. Відповідно, обсяг випусків акцій корпоративних інвестиційних фондів становив 29,01 млрд. грн. та збільшився на 5,23 млрд. грн., порівнюючи з аналогічним періодом 2023 р. За аналізований період можемо констатувати той факт, що страховий бізнес за цим напрямком засвідчив свою бездіяльність.

За результатами торгів на організованих ринках капіталу у 2024 р. обсяг торгів фінансовими інструментами склав 656,69 млрд. грн., 1597,70 млн. доларів США та 226,85 млн. євро відповідно (табл. 3).

Таблиця 3

Динаміка обсягу торгів фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу протягом 2020-2024 рр., млн. грн.

Період	УБ	ПФТС	УМВБ	ПЕРСПЕКТИВА	Усього
2020	2413,95	131534,53	6,77	201455,17	335410,42
2021	13290,61	221543,78	13,12	217113,06	451960,57
2022	15416,82	83974,32	4,44	61240,43	160636,02
2023	14768,6	274684,7	-	146978,9	436432,1
2024	21217,15	466957,77	-	168510,34	656685,25
Темпи зміни, млн. грн.					
2021	10876,66	90009,25	6,35	15657,89	116550,2
2022	2126,21	-137569	-8,68	-155873	-291325

2023	-648,22	190710,4	-	85738,47	275796,1
2024	6448,55	192273,1	-	21531,44	220253,2

Джерело: розраховано авторами з використанням матеріалу [19]

Найбільшу активність у 2024 році продемонструвала АТ «Фондова біржа ПФТС» з обсягом торгів фінансовими інструментами на суму 466957,77 млн. грн., яка зросла у порівнянні з 2023 роком на 192273,1 млн. грн.

Найбільший обсяг торгів на операторах організованих ринків капіталу протягом 2024 р. серед фінансових інструментів зафіксовано з ОВДП – 547,93 млрд. грн. (83,44% від загального обсягу торгів фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу). Найбільші обсяги торгів фінансовими інструментами спостерігалися на двох операторах організованих ринків капіталу «Перспектива» та «ПФТС», обсяг становив 635,47 млрд. грн. (96,77% від вартості торгів фінансовими інструментами). У 2024 р. обсяг торгів поза організованим ринком капіталу становив 1059,42 млрд. грн. та збільшився на 129,01 млрд. грн., порівнюючи з аналогічним періодом 2023 р. Відповідно, загальний обсяг торгів на ринках капіталу у 2024 р. становив 1716,11 млрд. грн. (збільшився на 349,26 млрд. грн., порівнюючи з 2023 р.) та 1597,70 млн. дол. США і 226,85 млн. євро торгів фінансовими інструментами відбувалися на вторинному ринку.

Висновки. Ринок цінних паперів завжди відіграє ключову роль у забезпеченні сталого розвитку національної економіки. Покращення практики інвестування на вітчизняному ринку цінних паперів в умовах макроекономічної кризи та воєнного стану вимагає особливих підходів і стратегій для подолання ризиків та підтримки інвестиційної активності й привабливості ринку. До таких напрямів слід віднести: підвищення прозорості та довіри до ринку, створення стимулів для інвесторів, розвиток державних програм підтримки, підтримка інновацій та нових технологій, диверсифікація ринкових інструментів (ринку похідних фінансових інструментів, «зелені облігації»), залучення іноземних інвесторів, освітні ініціативи та підвищення фінансової грамотності, розвиток інвестиційної страхової інфраструктури.

Також слід констатувати той факт, що розмежування наглядових функцій та повноважень на ринку цінних паперів між двома регуляторами, а саме НБУ та НКЦПФР, повинні бути узгоджені в єдині стандарти, які б не суперечили ухваленій стратегії розвитку вітчизняного ринку фінансових послуг.

Перспективи подальших досліджень полягають у підтримці розвитку фінтех-сектору – цифрові платформи для торгівлі цінними паперами, використання блокчейну для підвищення прозорості угод та захисту прав інвесторів. Також слід приділити увагу запровадженню ESG-інвестицій. Інвестори у всьому світі все більше звертають увагу на екологічну, соціальну та управлінську відповідальність компаній (ESG). Вітчизняним компаніям доцільно обрати вектор на ці стандарти, щоб бути конкурентоспроможними на міжнародних ринках.

Список літератури

1. Коваленко В. В. Ринок цінних паперів в умовах структурних дисбалансів розвитку фінансового ринку України. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 1(12). С. 172-178. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/1_12_uk/33.pdf. (дата звернення 15.01.2025).
2. Стратегія Національного банку України «Фінансова фортеця України». URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_NBU.pdf?v=9. (дата звернення 16.01.2025).
3. Савченко М., Луштейн К., Пльонсак А. Інтеграція України до ринку цінних паперів Європейського Союзу. Галицький економічний вісник. 2021. № 2 (69). С. 168-178. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2021.02.168.
4. Кушнеренко С. М. Інтеграція ринку цінних паперів України в міжнародний фондовий ринок як фактор розвитку української економіки. Академічні візії. 2022. Вип. 8-9. С. 83-91. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.6929823>.
5. Борошенко Т. М. Сучасні аспекти розвитку ринку цінних паперів в Україні. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки». 2023. № 24. С. 91-99. DOI: [10.36074/grail-of-science.17.02.2023.010](https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.010).

6. Татарин Н., Половко Д. Фінансовий ринок України: аналіз сучасного стану, загрози, проблеми та перспективи. Галицький економічний вісник. 2023. № 4 (83). С. 77-88. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04
7. Мацук З. Глобальні виклики та тенденції розвитку ринку цінних паперів в Україні. Міжнародна економічна політика. 2020. № 1-2 (32-33). С. 153-173. DOI: 10.33111/ier.2020.32_33.07.
8. Харабара В. М., Грешко Р. І., Харабара В. І. Фондовий ринок України: стан, актуальні проблеми та перспективи. «Young Scientist». 2024. № 6 (130). С. 195-200. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-16>.
9. Бабенко А. Процеси інституціоналізації фінансового сектору України та роль ринку корпоративних цінних паперів. Вісник Хмельницького національного університету. 2024. № 2. С. 59-63. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-328-8>.
10. Черкасова С. В. Регулювання діяльності банків на вітчизняному ринку цінних паперів. Економіка та суспільство. 2023. № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-93>. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2633>. (дата звернення 16.01.2025).
11. Головач М. Поняття та значення фінансової безпеки ринку цінних паперів. Економічний аналіз. 2022. Т. 32. № 2. DOI: 10.35774/econa2022.02.045.
12. Копилук О. І., Музичка О. М. Системний підхід до регулювання ринку цінних паперів в Україні. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2022. № 69. С. 73-79. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-10>.
13. Воронкова О. М. Фінансовий моніторинг на ринку цінних паперів України: сучасні реалії та перспективи. Економічний вісник університету. 2020. Вип. 45. С. 175-184. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-45-184-195>
14. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>. (дата звернення 17.01.2025).
15. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 14 грудня 2021 р. № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>. (дата звернення 17.01.2025).
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 19 червня 2020 року № 738-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text> (дата звернення 17.01.2025).
17. Левченко В. П. Розвиток ринку небанківських фінансових послуг : монографія. К. : Центр учбової літератури, 2013. 368 с.
18. Про затвердження Порядку надання адміністративних послуг Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.11.2021р. № 1124. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0147-22#Text> (дата звернення 17.01.2025).
19. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>. (дата звернення 18.01.2025).

References

1. Kovalenko, V. V. (2019). Securities market in conditions of structural imbalances in the development of the financial market of Ukraine. Pryazovs'kyj ekonomichnyj visnyk, 1(12), 172-178. Retrieved from http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/1_12_uk/33.pdf. (accessed 15 January 2025). [In Ukrainian].
2. Strategy of the National Bank of Ukraine “Financial Fortress of Ukraine”. Retrieved from https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_NBU.pdf?v=9. (accessed 16 January 2025). [In Ukrainian].
3. Savchenko M., Lushtey K., & Plyonsak A. (2021). Integration of Ukraine into the securities market of the European Union. Halyts'kyj ekonomichnyj visnyk, 2 (69), 68-178. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2021.02.168. [In Ukrainian].
4. Kushnerenko, S. M. (2022). Integration of the Ukrainian securities market into the international stock market as a factor in the development of the Ukrainian economy. Akademichni vizii, 8-9, 83-91. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.6929823>. [In Ukrainian].

5. Borodenko, T. M. (2023). Modern aspects of the development of the securities market in Ukraine. *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal «Hraal' nauky»*, 24, 91-99. DOI: 10.36074/grail-of-science.17.02.2023.010. [In Ukrainian].
6. Tataryn, N., Polovko, D. (2023). Financial market of Ukraine: analysis of the current state, threats, problems and prospects. *Halyts'kyj ekonomichnyj visnyk*, 4, (83). 77-88. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04. [In Ukrainian].
7. Matsuk, Z. (2020). Global challenges and trends in the development of the securities market in Ukraine. *Mizhnarodna ekonomichna polityka*, 1-2 (32-33), 153-173. DOI 10.33111/iep.2020.32_33.07. [In Ukrainian].
8. Kharabara, V. M., Greshko, R. I., & Kharabara, V. I. (2024). The stock market of Ukraine: state, current problems and prospects. *«Young Scientist»*, 6 (130), 195-200. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-716>. [In Ukrainian].
9. Babenko, A. (2024). Institutionalization processes of the financial sector of Ukraine and the role of the corporate securities market. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu*, 2, 59-63. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-328-8>. [In Ukrainian].
10. Cherkasova, S. V. (2023). Regulation of Bank Activities in the Domestic Securities Market. *Ekonomika ta suspil'stvo*, 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-93>. Retrieved from <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2633>. (accessed 16 January 2025). [In Ukrainian].
11. Golovach, M. (2022). The concept and significance of financial security of the securities market. *Ekonomichnyj analiz*, 32, 2. DOI: 10.35774/econa2022.02.045. [In Ukrainian].
12. Kopylyuk, O. I., Muzychka, O. M. (2022). Systemic approach to securities market regulation in Ukraine. *Visnyk L'vivs'koho torhovel'no-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, 69, 73-79. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-10>. [In Ukrainian].
13. Voronkova, O. M. (2020). Financial monitoring in the securities market of Ukraine: modern realities and prospects. *Ekonomichnyj visnyk universytetu*, 45, 175-184. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-45-184-195>. [In Ukrainian].
14. Verkhovna Rada of Ukraine (2006). On Capital Markets and Organized Commodity Markets. (Law of Ukraine, No. 3480-IV, February 23). Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>. (accessed 17 January 2025). [In Ukrainian].
15. Verkhovna Rada of Ukraine (2021). On financial services and financial companies: Law of Ukraine. (Law of Ukraine, No. 1953-IX, December 14). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>. (accessed 17 January 2025). [In Ukrainian].
16. Verkhovna Rada of Ukraine (2020). On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Simplifying Investment Attraction and Introducing New Financial Instruments: Law of Ukraine. (Law of Ukraine, No. 738-IX, June 19). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text>. (accessed 17 January 2025). [In Ukrainian].
17. Levchenko, V. P. (2013). *Rozvytok rynku nebankiv's'kykh finansovykh posluh : monohrafiia*. K. : Tsentr uchbovoi literatury. [In Ukrainian].
18. National Securities and Stock Market Commission (2021). On approval of the Procedure for the Provision of Administrative Services. (Decision, November 17, No. 1124. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0147-22#Text>. (accessed 17 January 2025). [In Ukrainian].
19. National Securities and Stock Market Commission (2025). Official website. Retrieved from <https://www.nssmc.gov.ua/>. (accessed 17 January 2025). [In Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 09.02.2025

Прийнята до публікації 24.02.2025